

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Aika 24.10.2022, klo 16:00 - 16:21

Paikka Kaupunginvaltuuston isuntosali ja sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

§ 15

Valtuustokysely Tampereen velkarakenteesta - Sakari Puisto ja Veikko Vallin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saapuvilla olleet jäsenet

Nurminen Ilmari, puheenjohtaja
Sasi Ilkka, 1. varapuheenjohtaja
Mustakallio Jaakko, 2. varapuheenjohtaja
Aaltonen Mikko, 3. varapuheenjohtaja
Aaltonen Teemu
Aleksovski Atanas
Alppi Ulla-Leena
Dündar-Järvinen Aila
Eskelinen Riina-Eveliina
Evilä Tommi
Grönroos Arto
Halonsaari Miila
Hanhela Milka
Hanhilahti Vilhartti
Höyssä Matti
Ikonen Anna-Kaisa
Ivanoff Antti
Julin Sofia
Jäntti Aleks
Järvenpää Elina
Järvinen Matti
Järvisalo Vilma
Kaivonen Kirsi
Kaleva Lassi
Kampman Ulla
Kiviranta Joonas
Kivistö Anneli
Kostiainen Leena
Kuortti Jussi, varajäsen
Loukaskorpi Johanna
Lyly Lauri
Machaal Mahmoud
Markkanen Jouni
Minkkinen Minna
Porttikivi Ilkka
Puisto Sakari
Puolimatka Marika
Pursiainen Sirpa
Raevaara Arne
Rajala Petri
Rokosa Inna
Salmi Pekka
Salmijärvi Mirja
Sheikh Liban
Sipilä Satu, varajäsen
Stenhäll Jaakko
Suomela Iiris

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Taina Anneli
Tapio Noora
Vallin Veikko
Vigelius Joakim
Vikman Sofia

Muut saapuvilla olleet

Kaunisto Kalle, hallintosihteeri, sihteeri
Aarnio Jouko, kaupunginlakimies
Kyötilä-Vettenranta Tiina, hallintolakimies
Nikko Patricia, lakimies
Rajamäki Aila, viestintäpäällikkö
Vehmaanperä Karoliina, hallintosihteeri
Viitaniemi Riikka, lakimies
Vuojoilainen Arto , liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja
Yli-Rajala Juha, konsernijohtaja
Männikkö Jukka , talousjohtaja
Kannonlahti Katja, viestintäjohtaja

Poissa

Caglayan Merve
Gustafsson Jukka
Haapa-aho Olga
Helimo Matti
Hiitti Antti
Jussila Anne-Mari
Krasniqi Brigita
Kummola Kalervo
Leino Ida
Marin Sanna
Moisander Antti
Molari Anni O
Ovaska Jouni
Sareila Hanna
Tanus Sari
Tynkkynen Oras
Viitanen Pia

Allekirjoitukset

Ilmari Nurminen
Puheenjohtaja

Kalle Kaunisto
Sihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 15

Valtuustokysely Tampereen velkarakenteesta - Sakari Puisto ja Veikko Vallin

TRE:6842/02.00.01/2022

Valmistelijan yhteystiedot

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh.0503451397,
etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Merkittiin.

Perustelut

Sakari Puiston ja Veikko Vallinin valtuustokysely:

Valtuutettu Sakari Puisto teki samannimisen valtuustokyselyn edellisellä kaudella loppuvuodesta 2017. Tampereen kaupungin investointitaso oli tuolloin jo korkea ja markkinoilla vallitsi historiallisestikin epätyypillinen nollakorkotilanne. Tampereen kaupungin toiminnan ja talouden katsauksissa esitettiin lainamäärän kehitystä ja todettiin, että kaupungin tulo-rahoituksen taso on riittämätön suhteessa investointitasoon. Tätä taustaa vasten valtuustokyselyssä kysyttiin Tampereen kaupungin velkarakenteesta ja korkoriskistä sellaista tilannetta silmälläpitäen, että markkinatilanne muuttuu tulevaisuudessa ja korot nousevat.

Kuluneen vuoden aikana talouden tilanne on muuttunut dramaattisesti. Myös korot ovat olleet nopeassa nousussa, ja talouden näkymät tulevaisuuteen ovat monin tavoin epäselvät. Esimerkiksi 12 kuukauden euribor on tällä hetkellä 2,625 % (27.9.2022), kun se vielä alkuvuodesta oli negatiivinen.

Näistä lähtökohdista pyydämme vastauksia seuraaviin kysymyksiin kaupungin taloudesta ja velkarakenteesta:

1. Mikä on kaupungin lainamäärän velkarakenne ja lainojen vuosittaiset erääntymiset esitettynä kaaviona? Mikä on pääomilla painotettu lainojen keskikorko ja keskimääräinen korkosidonnaisuusaika? Miten ja millä aikataululla siis nykyinen korkotaso vaikuttaa lainanhoitokustannuksiin?
2. Minkälainen on korkoriski ja vaikutus talouteen sitä skenaariota silmälläpitäen, että euribor-korot edelleen nousevat? Miten tilanne voi vaikuttaa velkojen uudelleenrahoitukseen uusilla lainoilla? Onko kaupunki tehnyt stressitestejä ja talouden suunnitelmia korkojen nousun varalle?

Pormestari Anna-Kaisa Ilosen vastaus Sakari Puiston ja Veikko Vallinin valtuustokyselyyn:

Liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

1. Mikä on kaupungin lainamäärän velkarakenne ja lainojen vuosittaiset erääntymiset esitettynä kaavioina? Mikä on pääomilla painotettu lainojen keskiporkko ja keskimääräinen korkosidonnaisuusaika? Miten ja millä aikataululla siis nykyinen korkotaso vaikuttaa lainanhoitokustannuksiin?

Tampereen kaupungin lainamäärä oli viime tilinpäätöksessä 891 m€. Tämän lisäksi kaupungilla oli lainaa vastaavia rahoitusleasing-sopimuksia 103 m€, joten yhteensä rahoitusvastuita oli viime tilinpäätöshetkellä 994 m€. Vuonna 2022 ja 2023 arvioidaan kaupungin pitkäaikaisten rahoitusvastuiden määrän säilyvän ennallaan, joskin lyhytaikaisten lainojen määrä saattaa konsernitilivelan kasvun johdosta nousta.

Kaupungin toiminnan ja talouden raportti on viimeksi laadittu elokuun lopun tilanteessa. Arvio tulevan vuoden vaihteen lainamääräksi oli 932 m€, mikä tarkoittaa 41 m€:n vuotuista kasvua ja se johtuu yksinomaan konserninelan noususta. Ensi vuoden talousarvioesitys pohjautuu velan nollakasvulle. Lainojen pääomapainotettu keskiporkko tulee olemaan noin 1,4 % tämän hetken markkinakorkojen ennusteiden valossa. Keskiporkko sisältää viitekoron, lainamarginaalin ja suojauskustannuksen. Lainakorkojen keskimääräinen pääomapainotettu korkosidonnaisuusaika on runsaat 9 vuotta.

Lainojen suojausaste on noin 58 % eli euribor-korkojen muutokset vaikuttavat tällä hetkellä kaupungin korkomenoihin noin 42 %:n painolla. Ensi vuonna 2023 arvioidaan kaupungin lainojen keskiporkoksi noin 2,1 %, kun markkinaennuste 6 kk:n euriborille on hieman yli 3 %. Kaupunki siis hyötyy pitkäjänteisestä korkoriskin hallintatyöstä selvästi.

Taselainoista 70 % on rahoituslaitoksille ja 30 % konsernitilivelan muodossa kaupungin tytäryhtiöille.

Velkakirjojen mukaiset lainan lyhennykset ilmenevät graafina alla olevasta kuviosta. Jokaisena vuotena lyhennysten määrä jää alle 100 m€:n, joten yksittäisiä poikkeuksellisen suuria jälleenrahoituskeskittymiä ei ole ja kaupungin rahoitustarpeet saadaan hoidettua.

2. Minkälainen on korkoriski ja vaikutus talouteen sitä skenaariota silmälläpitäen, että euribor-korot edelleen nousevat? Miten tilanne voi vaikuttaa velkojen uudelleenrahoitukseen uusilla lainoilla? Onko kaupunki tehnyt stressitestejä ja talouden suunnitelmia korkojen nousun varalle?

Talousarvion jälkeisellä suunnitelmakaudella vuoden 2026 päätteeksi kaupungin lainamäärän arvioidaan kasvavan 1285 m€:oon. Samana vuonna markkinat ennustavat 6 kk:n euribor-koron olevan noin 3,2 %. Näiden ennusteiden valossa tulee kaupungin lainojen keskiporkko olemaan noin 2,4 % eli se nousee vain maltillisesti. Korkokustannukset vuonna 2026 tulisivat olemaan noin 31 m€ eli selvästi enemmän kuin tällä hetkellä, mutta kustannukset eivät ole räjähtämässä käsiin.

Kaupungin lainannostotarpeet koostuvat talousarvioiden mukaisista lisänostoista sekä erääntyvien lainojen jälleenrahoituksesta. Koska

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

kaupunki pääasiassa nostaa kaikki uudet lainat vaihtuvakorkoisina ja ylläpitää erillistä portfoliota koronvaihtosopimuksille, ei velkojen uudelleenrahoitus mainittavasti muuta korkokustannuksia. Merkittävin muutos voisi tulla marginaalien muutoksista, mutta vaikutus kokonaiskorkoon jäisi todennäköisesti hyvin vähäiseksi.

Korkokustannusten herkkyystarkastelun voi suorittaa esimerkiksi olettamalla 6 kk:n euribor-koron nousevan 2 %-yksikköä korkeammalle vuonna 2026 kuin markkinaennusteissa. Tällöin euribor-korko olisi yli 5 %. Kaupungin lainojen keskikorko olisi niissä oloissa noin 3,3 % ja vuotuiset korkokustannukset noin 43 m€.

Yhteenvetona voisi todeta kaupungin korkomenojen kasvavan vuonna 2026 jokaista markkinakorkojen prosenttiyksikön suuruista nousua kohden noin 0,5 %-yksikköä ja korkomenojen kasvavan noin 6 m€:lla. Suojausaste on siis edelleen 50 %:n luokkaa ja kustannusten nousua kyetään hillitsemään.

Liitteet

1 Korollisten velkojen lyhennykset 2022-2061

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§15

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)